

ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ РИНКУ ТА ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

INSTITUTE OF MARKET PROBLEMS AND ECONOMIC & ECOLOGICAL RESEARCH OF
NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF UKRAINE

ЕКОНОМІЧНІ ІННОВАЦІЇ

ECONOMIC INNOVATIONS

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
COLLECTION OF SCIENTIFIC WORKS

Засновано у жовтні 1998 року
Series founded in October, 1998

За наук. редакцією
академіка НАН України, д.е.н., проф. Буркинського Б.В.

Том 21, Випуск 3(72)
Volume 21, Issue 3(72)

Одеса
2019

Засновник і видавець:

Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень
НАН України

*Рекомендовано до друку та публікації у мережі Інтернет Вченою Радою Інституту проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України
(протокол № 7 від 04.06.2019 р.)*

Редакційна колегія:

Головний редактор: **Буркинський Б.В.**, акад. НАН України, д-р екон. наук, проф.

Заступник головного редактора: **Лайко О.І.**, д-р екон. наук, с.н.с.;

Відповідальний секретар редколегії: **Хумарова Н.І.**, д-р екон. наук, с.н.с.

Члени редакційної колегії:

Амоша О.І., акад. НАН України, д-р екон. наук, проф.; **Андрєєва Н.М.**, д-р екон. наук, с.н.с.; **Бутенко А.І.**, д-р екон. наук, проф.; **Всєбєнєць В.**, проф. надзв., докт. габіліт. (м. Ярослав, Польща); **Горіап П.** (В.Британія); **Жихарєва В.В.**, д-р екон. наук, проф.; **Зверьяков М.І.**, чл.-кор. НАН України, д-р екон. наук, проф.; **Ковальов А.І.**, д-р екон. наук, проф.; **Котлубай О.М.**, д-р екон. наук, проф.; **Криштальов В.К.**, д-р екон. наук, проф. (м. Москва, Росія); **Купінець Л.Є.**, д-р екон. наук, проф.; **Лисюк В.М.**, д-р екон. наук, проф.; **Макаренко М.В.**, д-р екон. наук, проф.; **Манцуров І.Г.**, чл.-кор. НАН України, д-р екон. наук, проф.; **Осипов В.М.**, д-р екон. наук, проф.; **Пирожков С.І.**, акад. НАН України, д-р екон. наук, проф.; **Прокопюк А.**, докт. габіліт. (м. Белосток, Польща); **Рейман К.**, проф. надзв., докт. габіліт. (м. Ярослав, Польща); **Сатанова А.**, проф. надзв., к.е.н. (м. Пряшів, Словаччина); **Симоненко В.К.**, чл.-кор. НАН України, д-р екон. наук, проф.; **Степанов В.М.**, д-р екон. наук, проф.; **Туниця Ю.Ю.**, акад. НАН України, д-р екон. наук, проф.; **Уманець Т.В.**, д-р екон. наук, проф.; **Філіппова С.В.**, д-р екон. наук, проф.; **Черчик Л.М.**, д-р екон. наук, проф.; **Шапар А.Г.**, чл.-кор. НАН України, д-р тех. наук, проф.

Журнал індексується та реферується:

Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського, Google Scholar, ROAD (Directory of Open Access scholarly Resources), URAN, Crossref, Ulrichsweb, Index Copernicus, Наукова електронна бібліотека періодичних видань НАН України, WorldCat, SciLit.

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації:
серія КВ № 15485-4057 ПР від 13.07.2009 р.

Відповідно до наказу МОН України від 09.03.2016 р. № 241 «Економічні інновації» внесено у перелік наукових фахових видань України, у яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата економічних наук.

Publishers and founders:

Institute of Market Problems and Economic&Ecological Research of NAS of Ukraine

*Approved for publishing and Internet publications
by the Scientific Council of the Institute of Market Problems and Economic&Ecological Research, NAS of
Ukraine
(June 04, 2019, protocol № 7)*

Editorial Board:

Editor-in-Chief: **Burkynskyi B.V.**, Academician of National Academy of Sciences of Ukraine, Dr. Sci. (Econ.), Prof.

Deputy Editor: **Laiko O.I.**, Dr. Sci. (Econ.), Senior researcher;

Assistant editor: **Khumarova N.I.**, Dr. Sci. (Econ.), Senior researcher

Editorial Board Members:

Amosha A.I., Academician of National Academy of Sciences of Ukraine, Dr. Sci. (Econ.), Prof.; **Andryeyeva N.M.**, Dr. Sci. (Econ.), Senior researcher; **Butenko A.I.**, Dr. Sci. (Econ.), Prof.; **Wierzbieniec W.**, Prof.nadzw. dr. hab, (Yaroslav, Poland); **Goriup P.**, (Great Britain); **Zhikhareva V.V.**, Dr. Sci. (Econ.) Prof.; **Zveryakov M.I.**, Corresponding Member of the NAS of Ukraine, Dr. Sci. (Econ.), Prof.; **Kovalev A.I.** Dr. Sci. (Econ.), Prof.; **Kotlubay A.M.**, Dr. Sci. (Econ.), Prof.; **Krishtalyov V.K.**, Dr. Sci. (Econ.), Prof. (Moscow, Russia); **Kupynetc L.E.**, Dr. Sci. (Econ.), Prof.; **Lysyuk V.M.**, Dr. Sci. (Econ.), Prof.; **Makarenko M.V.**, Dr. Sci. (Econ.), Prof.; **Mantsurov I.G.**, Corresponding Member of the NAS of Ukraine, Dr. Sci. (Econ.), Prof.; **Osipov V.M.**, Dr. Sci. (Econ.), Prof.; **Pirozhkov S.I.**, Academician of National Academy of Sciences of Ukraine, Dr. Sci. (Econ.), Prof.; **Prokopiuk A.**, Prof. nadzw. dr. hab., (Białystok Poland); **Rejman K.**, Prof. nadzw. dr. hab., (Yaroslav, Poland); **Satanova A.**, Prof. nadzw. dr. (Presov, Slovakia); **Simonenko V.K.**, Corresponding Member of the NAS of Ukraine, Dr. Sci. (Econ.), Prof.; **Stepanov V.M.**, Dr. Sci. (Econ.), Prof.; **Tunytsya Yu.Yu.**, Academician of National Academy of Sciences of Ukraine, Dr. Sci. (Econ.), Prof.; **Umanets T.V.**, Dr. Sci. (Econ.), Prof.; **Filippova S.V.**, Dr. Sci. (Econ.), Prof.; **Cherchyk L.M.**, Dr. Sci. (Econ.), Prof.; **Shapar A.G.**, Corresponding Member of the NAS of Ukraine, Dr. Sci. (Techn.), Prof.

The journal is indexed and referenced:

Vernadsky National Library of Ukraine, Google Scholar, ROAD (Directory of Open Access scholarly Resources), URAN, Crossref, Ulrichsweb, Index Copernicus, Scientific electronic library of periodicals of NAS of Ukraine, WorldCat, SciLit.

Registration Certificate: KB № 15485-4057 PR of July 07, 2009.

«Economic Innovations» is updated to the new list of scientific professional editions, which can publish the results of PhD theses in Economics by Order Ministry of Education and Science of Ukraine № 241 of 09.03.2016

ЗМІСТ

<i>Beata Bazeli Petro Gudz Patryk Krzemieniewski</i> ANALIZA FORMOWANIA I WYKORZYSTANIA BUDŻETU GMINY CHODZIEŻ W LATACH 2014-2018 (<i>Beata Bazeli Petro Gudz Patryk Krzemieniewski</i> АНАЛІЗ ФОРМУВАННЯ І ВИКОРИСТАННЯ БЮДЖЕТУ ГМІНИ ХОДЗЄЖ В 2014-2018 РОКАХ <i>Польська</i>).....	8
<i>Боярчук А.І. Чабанов Д.В.</i> КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ «ЗЕЛЕНИМ» БІЗНЕСОМ ІЗ УРАХУВАННЯМ ДОСВІДУ МІЖНАРОДНОГО ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ.....	18
<i>Владимирська Н.І.</i> ОСОБЛИВОСТІ МІЖНАРОДНОГО ІНВЕСТУВАННЯ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ.....	26
<i>Hetman O. L.</i> THEORETICAL OF BASIS OF ENSURING FUNCTIONAL TRANSFORMATION SYSTEM OF ENVIRONMENTAL MANAGEMENT OF ECONOMY (<i>Гетьман О. Л.</i> ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СИСТЕМИ ЕКОЛОГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКОЮ <i>Англ.</i>).....	37
<i>Колесник В.І.</i> ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ.....	45
<i>Крикунова В.М. Жосан Г.В.</i> ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ІНСТРУМЕНТІВ «ЗЕЛЕНОГО» ЗРОСТАННЯ	53
<i>Макаренко С.М. Олійник Н.М. Рибачок С.А.</i> УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ЯК ОСНОВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ.....	62
<i>Mishenin Ye.V. Yarova I.Ye.</i> METHODOLOGY FOR DEFINING SUSTAINABLE SPATIAL FORESTRY (<i>Мішенін Є.В. Ярова І.Є.</i> МЕТОДОЛОГІЯ ВИЗНАЧЕННЯ СТАЛОГО ПРОСТОРОВОВОГО ЛІСОГОСПОДАРЮВАННЯ <i>Англ.</i>).....	71
<i>Морозова О.Г. Галанова Ю.М.</i> ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІ ЗВ'ЯЗКИ В ГЛОБАЛЬНИХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ ТА ЇХ ВПЛИВ НА МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ.....	79
<i>Назаренко Ю.А.</i> ПОДАТКОВІ МЕХАНІЗМИ ТА КАПІТАЛІЗАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВ.....	87
<i>Ніколайчук Т.О.</i> ФРАНЧАЙЗИНГ ЯК НЕВІД'ЄМНА ЧАСТИНА ЕКОНОМІКИ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ.....	98
<i>Плющик І.А. Огородник Р.П.</i> ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТА ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ У КРАЇНАХ ЧОРНОМОРСЬКОГО РЕГІОНУ.....	107
<i>Рибчук А.В.</i> ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЄДИНОГО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ТРАНСПОРТНОГО ПРОСТОРУ.....	117
<i>Sainchuk A.</i> METHODOICAL PROVISIONS FOR CREATING AN OUTSOURCING COMPANY (INCLUDING TYPES OF ECONOMIC ACTIVITY AND TAXATION SYSTEM) (<i>Сайчук А.О.</i> МЕТОДИЧНІ ПОЛОЖЕННЯ СТВОРЕННЯ АУТСОРСИНГОВОЇ КОМПАНІЇ (З УРАХУВАННЯМ ВИДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ) <i>Англ.</i>).....	124

УДК 338.45.01
JEL M11, M21, M38

МАКАРЕНКО С.М.

канд. екон. наук.

Херсонський державний університет

вул. Університетська, 27, м. Херсон, Україна, 73000

E-mail: makar0684@gmail.com

ORCID 0000-0001-9929-8967

ОЛІЙНИК Н.М.

канд. техн. наук, доц.

Херсонський національний технічний університет

Бериславське шосе, 24, м. Херсон, Україна, 73008

E-mail: nat-o@ukr.net

ORCID 0000-0002-1019-5708

РИБАЧОК С.А.

аспірант

Херсонський державний університет

вул. Університетська, 27, м. Херсон, Україна, 73000

E-mail: Rsa@kherson.org

ORCID 0000-0002-0642-2146

УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ЯК ОСНОВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Актуальність. Кожен суб'єкт господарювання зобов'язаний чітко представляти на перспективу потребу у фінансових, сировинних, трудових, інтелектуальних ресурсах, виробничих потужностях, джерелах їх одержання, а також уміти ефективно використовувати наявні виробничі й природні ресурси у процесі роботи свого господарства та адекватно й оперативно реагувати на зміни, які відбуваються в оточуючому бізнес-середовищі, з одночасною мінімізацією ризиків для навколишнього природного середовища. В умовах перманентного зростання вартості ресурсів утримати наявні позиції та підвищити загальний рівень конкурентоспроможності зможе лише те підприємство, яке зуміє налагодити тісний взаємозв'язок з органами державної влади, місцевого самоврядування в частині отримання додаткових фінансових ресурсів та пільг для закупівлі й впровадження провідних інноваційних технологій, та залучити потенційного інвестора для модернізації виробничого комплексу і розвитку суб'єкта господарювання в цілому.

Мета та завдання. Метою статті є систематизація поглядів вітчизняного та зарубіжного наукового товариства, аналіз діючих нормативно-правових актів, що дозволить виявити ключові проблеми та надати рекомендації стосовно удосконалення державної інвестиційної політики в частині налагодження взаємодії між державою та суб'єктами господарювання всіх форм власності як основи впровадження інноваційних технологій.

Результати. Для забезпечення залучення необхідного обсягу інвестиційних ресурсів у перспективні інноваційні проекти в межах реалізації концепції «зеленої» економіки органи державної влади й місцевого самоврядування повинні розробити узгоджений механізм стимулювання вітчизняного бізнесу для максимізації ефективності використання природних ресурсів у виробничому процесі. Зазначене може проявлятися у вигляді надання додаткових пільг при закупівлі інноваційного обладнання, що не виробляється на території країни, залученні іноземного капіталу у розвиток провідних промислових підприємств.

Виявлено, що одним з найважливіших факторів підвищення ефективності виробництва та максимізації вірогідності залучення інвестицій є забезпечення економічного та раціонального використання матеріальних, трудових, фінансових ресурсів, виробничих потужностей; оптимізація структури ресурсоспоживання на основі впровадження нових проектних, конструкторських і технологічних рішень, які дозволять підвищити комплектність використання виробничих ресурсів; скорочення витрат виробничих ресурсів на всіх стадіях виробництва і споживання.

Висновки. Розроблення органами державної влади й місцевого самоврядування узгодженого механізму стимулювання вітчизняного бізнесу в межах реалізації національної концепції «зеленої» економіки дозволить не лише оптимізувати собівартість виготовленої продукції, а й знизити ризики для навколишнього середовища і посилити рівень економічної безпеки країни та регіону зокрема. Зменшення вартості промислових сонячних

електростанції для задоволення власних внутрішньовиробничих потреб в середньому на 10% дозволить зменшити термін їх окупності до 5 років, тим самим створивши додаткові стимули для іноземного інвестора.

Ключові слова: конкурентоспроможність, іноземні інвестиції, інноваційні технології, «зелена» економіка, «зелений» тариф, промислові сонячні електростанції

MAKARENKO S.M.

PhD (Economics), Associate Professor

Kherson State University

27 Universitetska st., Kherson, 73000 Ukraine

E-mail: makar0684@gmail.com

ORCID 0000-0001-9929-8967

OLIINYK N.M.

Ph.D (Technical), Assistant professor

Kherson National Technical University

Berislav Highway, 24, Kherson, Ukraine, 73008

E-mail: nat-o@ukr.net

ORCID 0000-0002-1019-5708

RYBACHOK S.A.

PhD student

Kherson State University

27 Universitetska st., Kherson, 73000 Ukraine

E-mail Rsa@kherson.org

ORCID 0000-0002-0642-2146

IMPROVEMENT OF STATE INVESTMENT POLICY AS THE BASIS OF IMPLEMENTATION OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES ON DOMESTIC ENTERPRISES

Topicality. This article discloses vital aspects of improvement of state investment policy as the basis of implementation of innovative technologies on domestic enterprises. Each economic entity is obligated to clearly and accurately present its needs in financial, raw material, labour, intellectual resources, production facilities, sources of their obtaining. They must also be able to effectively use existing production and natural resources in the production process. They need to respond in a timely manner, rationally and quickly to the changes that take place in the business environment. It is important to minimize the risks to the environment and make products environmentally friendly. Before the initial assessment of the cost of resources, it is necessary to keep the existing positions and increase the overall level of competitiveness, which allows obtaining the necessary cooperation with state authorities, local authorities and state authorities. It should be done for attraction a potential investor. Potential investor will be useful for modernization of the production complex and the development of the business entity as a whole.

Aim and tasks. The purpose of the article is to systematize the views of the domestic and foreign scientific society, to analyze the existing normative legal acts. This will reveal the main problems and give recommendations on improving the state investment policy in terms of establishing interaction between the state and economic entities of all forms of ownership as the basis for the introduction of innovative technologies.

Research results. Public authorities and local governments should develop a coordinated mechanism to stimulate domestic business to maximize the efficient use of natural resources in the production process. This should be done to stimulate the attraction of the necessary amount of investment resources within the framework of the implementation of the concept of a "green" economy. This can be manifested in the form of providing additional privileges for the purchase of innovative equipment that is not produced in the country, the attraction of foreign capital to the development of leading industrial enterprises.

It was revealed that one of the most important factors for increasing the efficiency of production and maximizing the probability of attracting investments is ensuring economic and rational use of material, labour, financial resources, production capacities; optimization of the resource consumption structure based on the introduction of new design and technological solutions that will increase the completeness of the use of production resources; reducing the cost of productive resources at all stages of production and consumption.

Conclusion. A coherent mechanism for stimulating domestic business developed by state authorities and local governments to implement the national concept of the "green" economy will not only optimize the cost of manufactured products, but also reduce the risks to the environment. Moreover, it will strengthen the level of economic security of the country and the region in particular. Industrial solar power plants can reduce their cost to meet their own in-house

production needs by an average of 10%. This will reduce the payback period to 5 years, thus creating additional incentives for a foreign investor.

Keywords: competitiveness, foreign investment, innovation technology, "green" economy, "green" tariff, industrial solar power plants.

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями.

Актуальність теми дослідження пов'язана з тим, що в сучасних умовах розвитку ринкової економіки, що характеризуються стрімким підвищенням рівня конкуренції на внутрішньому та зовнішніх ринках постачання сировини й збуту кінцевої продукції, зростанням вимогливості покупців до споживчих характеристик товарів, робіт, послуг, втримати наявні позиції та забезпечити економічне зростання може лише те підприємство, яке володіє конкурентними перевагами в усіх сферах господарської діяльності. Зокрема, у сферах зниження витрат, покращення якості, забезпечення гнучкості, впровадження інновацій, розвитку знань тощо. Кожен суб'єкт господарювання зобов'язаний чітко представляти на перспективу потребу у фінансових, сировинних, трудових, інтелектуальних ресурсах, виробничих потужностях, джерелах їх одержання, а також уміти ефективно використовувати наявні виробничі й природні ресурси у процесі роботи свого господарства та адекватно й оперативно реагувати на зміни, які відбуваються в оточуючому бізнес-середовищі, з одночасною мінімізацією ризиків для навколишнього природного середовища. В умовах перманентного зростання вартості ресурсів утримати наявні позиції та підвищити загальний рівень конкурентоспроможності зможе лише те підприємство, яке зуміє налагодити тісний взаємозв'язок з органами державної влади, місцевого самоврядування в частині отримання додаткових фінансових ресурсів та пільг для закупівлі й впровадження провідних інноваційних технологій, та залучити потенційного інвестора для модернізації виробничого комплексу та розвитку суб'єкта господарювання в цілому.

Аналіз останніх публікацій по проблемі. Сучасні проблеми інвестиційно-інноваційного розвитку підприємств активно обговорюються і висвітлюються в літературі, зокрема, в роботах І. П. Андрушкова, О. Д. Вовчак, Н. М. Руцишина [1], І. О. Бланка [2], С. О. Гуткевича [3], С. О. Кушнір [4], Т. В. Майорової [5], Л. О. Корчевської [9], І. В. Шарапи [14] та ін. Незважаючи на вагомий напруження, залишаються проблеми, що потребують додаткового наукового аналізу особливо щодо удосконалення державної інвестиційної політики як основи впровадження інноваційних технологій на вітчизняних підприємствах.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Малодослідженими та не розкритими у періодичних літературних виданнях залишаються питання, пов'язані з налагодженням взаємодії підприємств і державних інституцій як основи залучення додаткових інвестиційних ресурсів для впровадження інноваційних технологій у виробничий процес.

Формулювання цілей дослідження (постановка завдання). Основною метою дослідження є систематизація поглядів вітчизняного та зарубіжного наукового товариства, аналіз діючих нормативно-правових актів, що дозволить виявити ключові проблеми та надати рекомендації стосовно удосконалення державної інвестиційної політики в частині налагодження взаємодії між державою та суб'єктами господарювання всіх форм власності як основи впровадження інноваційних технологій.

Виклад основних результатів та їх обґрунтування. В умовах трансформації економіки України особливої актуальності набуває активізація інноваційно-інвестиційних процесів на рівні підприємств як складових економічного життя адміністративно-територіальних одиниць країни. В майбутньому наявні конкурентні переваги будуть втрачені тими підприємствами, яким не вдалося оцінити важливість безупинної і багатоаспектної реалізації інновацій. Сьогодні особливо важливою є необхідність вдосконалення державної інвестиційної політики, спрямованої на активізацію інвестиційної діяльності, оскільки держава виступає головним координатором інвестиційної діяльності в країні та прискорення економічного зростання [3].

Серед основних причин низького рівня якості життя населення є відсутність робочих місць з гідною заробітною платою, занедбаність закладів культури, охорони здоров'я тощо. Залучення іноземних інвестицій в економіку регіону шляхом створення спільних підприємств з іноземними інвестиціями у відповідності із національною концепцією «зеленої» економіки дозволить створити не лише нові робочі місця з гідною заробітною платою, забезпечити соціальну справедливість, збільшити обсяги надходжень податків та зборів до бюджетів всіх рівнів, а й сприятиме розвитку суміжних соціальних сфер та зниженню ризиків для навколишнього природного середовища.

Слід зазначити, що економіка України нині не може задовольнити вимоги західних інвесторів. Серед глобальних причин непривабливості українського інвестиційного клімату називають повільні темпи реформування економіки, законодавчої бази, а також нераціональний розподіл внутрішніх інвестицій – приватних і державних [1]. Серед економічних факторів, які визначають ефективність інвестиційних вкладень, можна відзначити: розмір і характер внутрішнього і зовнішнього ринків; характер податкової системи; наявність і ступінь розвитку інфраструктури; можливі межі участі іноземних інвесторів в активах і в управлінні змішаними підприємствами, які повинні бути створені в результаті інвестиційної діяльності; рівень цін і оплата праці; наявність державних гарантій для інвесторів; способи митного та валютного регулювання зовнішньоекономічної діяльності; динаміка курсу національної валюти і ступінь відповідності паритету купівельної спроможності в зіставленні з валютою, в якій здійснюються інвестиційні вкладення; наявність або відсутність заходів державного протекціонізму в конкретних сферах вкладення іноземних інвестицій; роль профспілок і ступінь їх впливу на дії менеджменту підприємств в сфері організації та оплати праці; рівень корпоративної культури і ступінь відповідності інформації про хід та результати виробництва на підприємствах країни-реципієнта міжнародним стандартам; можливість репатріації доходів і прибутку, отриманих в результаті інвестування іноземного капіталу.

Ще однією важливою складовою інвестиційного клімату є група соціальних факторів, а саме: життєвий рівень населення країни, де здійснюються іноземні капіталовкладення; особливості побуту цього населення; рівень сучасної культури населення та його освітній рівень; структура доходів та витрат населення; ступінь законослухняності і дисциплінованості населення; менталітет населення; рівень менеджменту в сфері виробництва і суспільного життя; ступінь відповідності сучасним вимогам кваліфікації кадрів, які будуть використовуватися при здійсненні інвестиційних програм; характер і стійкість звичаїв ділового обігу.

Від сукупності цих факторів багато в чому залежать терміни і результати здійснення будь-яких інвестиційних програм. Більше того, сама можливість їх здійснення визначається тим, наскільки буде прийнята до уваги ця сукупність соціальних факторів. Їх вектор не може бути швидко змінений, і іноземний інвестор повинен приймати їх як зовнішні і довготривалі діючі умови здійснення цих програм [4].

За поглядами науковців [9] головна причина прорахунків у залученні іноземних інвестицій полягає у тому, що в Україні досі немає системної політики з формування інвестиційного клімату. Зокрема, це стосується недосконалості регіональної політики, спрямованої на забезпечення інвестиційної складової економічної безпеки.

Незважаючи на всі вказані проблеми, потік іноземних інвестицій в економіку України сьогодні збільшується. Станом на 01 квітня 2019 року загальний обсяг прямих інвестицій (акціонерного капіталу), які були залучені в економічний розвиток України, склав 32,9 млрд. дол. США. Приріст прямих інвестицій за I квартал 2019 року склав 45,5 млн дол. США або 0,14% до обсягів на початок року. За видами економічної діяльності найбільшу питому вагу інвестиційних надходжень було направлено у розвиток промисловості (33,2% від загального обсягу), оптову та роздрібну торгівлю; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів (16,7%), операції з нерухомим майном (12,9%) та фінансову й страхову діяльність (11,9%). Найбільший приріст інвестиційного капіталу протягом першого кварталу поточного року спостерігався у фінансовій та страховій діяльності (303,3 млн дол. США або 8,4% до обсягів на початок 2019 року), промисловій галузі (93 млн дол. США або 0,9% до обсягів на початок 2019 року), у тому числі в переробній промисловості – приріст склав 15,9 млн дол. США або 0,2% до обсягів на початок року [10].

Для створення необхідних умов щодо залучення іноземного капіталу в розвиток виробничого сектора промислових підприємств органи державної влади та місцевого самоврядування повинні більше уваги приділяти створенню необхідних правових умов. Разом з тим не варто забувати про особливості національної безпеки і не дозволяти проведення приватизації об'єктів, які мають стратегічне значення для економіки і безпеки країни.

На прикладі одного з провідних промислових підприємств Херсонської області - ТОВ «Амалтея», що здійснює виробництво поліпропіленових мішків високої якості, було проведено аналіз інвестиційної привабливості підприємства та визначено можливі напрями налагодження його взаємодії з органами державної влади та місцевого самоврядування для подальшого впровадження інноваційних технологій на засадах реалізації загальнонаціональної концепції «зеленої» економіки. Було встановлено, що досліджуване підприємство задовольняє потреби у якісній продукції не лише споживачів вітчизняного ринку збуту, а й здійснює експорт понад 50% продукції закордон. При

визначенні інвестиційної привабливості було виявлено, що на досліджуваному об'єкті на кожному гривню власних коштів на початок 2018 року приходилося 2,11 грн залучених, на кінець 2018 року – 1,35 грн. Баланс підприємства є ліквідним по другій, третій та четвертій групах активів й пасивів. Водночас, враховуючи суттєве перевищення пасивів першої групи над відповідними активами, можемо стверджувати про наявність значного фінансового ризику для господарської діяльності ТОВ «Амалтея» та залежність підприємства від внутрішніх та зовнішніх кредиторів.

Враховуючи, що найбільшу питому вагу в собівартості продукції ТОВ «Амалтея» займають витрати на купівлю сировини та матеріалів, споживання електроенергії, оплату праці працівників керівництву підприємств потрібно зосередити свої зусилля на впровадженні нових прогресивних технологій щодо оптимізації їх використання без погіршення якості виготовленої продукції. Так, лише витрати за користування електричною енергією складають біля 4% від загальної собівартості виготовленої продукції. Прогнозоване їх зростання на 20% може призвести до того, що загальний обсяг витрат на виробництво продукції за підсумками року може збільшитися на понад 2 млн грн. Направлення вказаних коштів для задоволення потреб працівників ТОВ «Амалтея» могло б забезпечити щонайменше зростання середнього розміру заробітної плати на 480 грн за місяць (без урахування Єдиного соціального внеску до Пенсійного фонду України) для кожного працівника.

Для втримання наявних позицій на ринку виробництва поліпропіленових мішків високої якості керівництву ТОВ «Амалтея» необхідно розглянути можливість та доцільність закупівлі промислових сонячних електростанцій з метою як задоволення власних потреб підприємства в електричній енергії, так і можливої реалізації електроенергії відповідному підрозділу обленерго. Проведені розрахунки свідчать, що у відповідності із наявною площею дахів, фасадів будинків, будівель та споруд на «Амалтея» є можливість встановлення сонячних електростанцій для виробництва біля 182000 кВт*г. за рік. Загальна потреба в інвестиціях складає біля 2,9 млн грн. За умови реалізації виробленої електроенергії виключно на умовах «зеленого» тарифу підприємство зможе отримати біля 57,2 тис. євро додаткового грошового потоку, термін окупності у разі пропорційного зростання вартості споживання електроенергії середньому рівню інфляції (ставці дисконту) складатиме біля 1,7 роки. Проте підприємство фактично розпочне здійснення додаткової господарської діяльності з виробництва електричної енергії не для власного споживання та посилення економічної безпеки, а з метою отримання додаткового прибутку в межах реалізації загальнодержавної концепції «зеленої» економіки. У разі ж, якщо «зелений» тариф буде використовуватися лише для оплати за вироблену електроенергію понад кількість спожитої (за умови, що річна потреба підприємства в електроенергії в середньому складає понад 5 млн кВт*г. за рік) підприємство отримає річну економію коштів лише у розмірі біля 510 тис. грн., термін окупності складатиме щонайменше 6 років.

Для забезпечення залучення необхідного обсягу інвестиційних ресурсів у перспективні інноваційні проекти в межах реалізації концепції «зеленої» економіки органи державної влади й місцевого самоврядування повинні розробити узгоджений механізм стимулювання вітчизняного бізнесу для максимізації ефективності використання природних ресурсів у виробничому процесі. Зазначене може проявлятися у вигляді надання додаткових пільг при закупівлі інноваційного обладнання, що не виробляється на території країни, залученні іноземного капіталу у розвиток провідних промислових підприємств. Так, у відповідності до статті 18 розділу IV Закону України «Про режим іноземного інвестування» [13] (до прийняття Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Митного кодексу України» від 13 березня 2012 року № 4496-VI [11]) передбачалося, що майно, яке ввозиться в Україну як внесок іноземного інвестора до статутного фонду підприємств з іноземними інвестиціями (крім товарів для реалізації або власного споживання), звільняється від обкладення митом (у разі дотримання встановлених процедур). Використовуючи вищевказану законодавчу норму підприємства промисловості, у тому числі й ТОВ «Амалтея», могли не лише знизити питому вагу витрат на оплату праці шляхом перманентного впровадження у виробництво інноваційного спеціалізованого обладнання, а й зацікавити іноземного інвестора в плідній співпраці з метою збільшення обсягів виробництва, впровадження інноваційних технологій, виробництва нових видів продукції, конкурентоспроможних як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках збуту.

В сучасних умовах ведення бізнесу аналогічні преференції для вітчизняних суб'єктів господарювання при закупівлі закордонного інноваційного обладнання та його впровадженні у виробничий процес залишилися лише за умови створення індустріальних парків. Так, відповідно до Розділу X Закону України «Про індустріальні парки» [12] та пункту 6 статті 287 Митного кодексу України [8] передбачено, що при ввезенні на митну територію України від оподаткування митом

звільняються: устаткування, обладнання та комплектуючі до них, матеріали, що не виробляються в Україні, які не є підакцизними товарами та ввозяться ініціаторами створення - суб'єктами господарювання, керуючими компаніями індустріальних парків для облаштування індустріальних парків; устаткування, обладнання та комплектуючі до них, що не виробляються в Україні та не є підакцизними товарами, які ввозяться учасниками індустріальних парків для здійснення господарської діяльності у межах індустріальних парків. Водночас, вивільнені кошти повинні використовуватися відповідними суб'єктами для: облаштування індустріальних парків, у тому числі з використанням новітніх, енергозберігаючих технологій; запровадження новітніх технологій, пов'язаних з господарською діяльністю у межах індустріальних парків; збільшення випуску продукції та зменшення витрат за видами господарської діяльності, передбаченими цим Законом, у межах індустріальних парків; здійснення науково-дослідної діяльності у межах індустріальних парків; повернення кредитів та оплати інших запозичень, використаних на облаштування індустріальних парків та здійснення у їх межах господарської діяльності, а також для сплати відсотків за такими кредитами та запозиченнями.

Використання вищевказаних преференцій також й при закупівлі сонячних електростанцій для безпосереднього внутрішнього споживання провідними бюджетоформуючими промисловими підприємствами, дозволить не лише оптимізувати собівартість виготовленої продукції, а й знизити ризики для навколишнього середовища і посилити рівень економічної безпеки країни та регіону зокрема. Зменшення вартості промислових сонячних електростанцій в середньому на 10% дозволить зменшити термін їх окупності до 5 років, тим самим створивши додаткові стимули для іноземного інвестора.

Водночас, незважаючи на економічну та інвестиційну доцільність, враховуючи політичну нестабільність, можливість введення військового стану в деяких регіонах України тощо, іноземні інвестори та кредитні установи відмовляються від подібних капіталовкладень, аргументуючи це високим рівнем ризикованості й надто помірним рівнем рентабельності залученого капіталу.

Результати раніше проведеного дослідження [7] свідчать, що для максимізації вірогідності залучення внутрішніх та зовнішніх інвестицій необхідно забезпечити отримання рівного прибутку на рівний капітал. Відповідно до вказаного капітал, у щоб він не був укладений, повинен принести власникові такий самий прибуток як і капітал, укладений в інший бізнес. Зазначені положення дають підставу зробити наступний висновок - гроші, вкладені в різний час, у різні складові капіталу, в різних місцях мають бути рівновигідними, тобто повинна виконуватися рівність:

$$\frac{P_i(t)}{(1+r)^t} - \frac{P_j(t)}{(1+r)^t} = 0, \quad (1)$$

За будь-якого варіанту

$$Pd_i(t) = Pd_j(t) * k_s * k_p, \quad (2)$$

де $P_i(t)$ і $P_j(t)$ – сума доходів, отриманих від вкладень в чинники виробництва (наприклад, у модернізацію виробничих потужностей) i та j в період часу t ;

r - позиковий відсоток (ставка дисконту);

$Pd_i(t)$ і $Pd_j(t)$ – сума вкладень у чинники виробництва i та j в період часу t ;

k_s, k_p – коефіцієнти, що призводять до зіставного вигляду якісно різні чинники виробництва.

t – період часу.

Зазначені коефіцієнти приводять різні вкладення в співставлений вигляд за якістю ресурсів і віддаленістю їх від місця споживання.

Для ефективного функціонування промислових підприємств та впровадження заходів щодо закупівлі інноваційного спеціалізованого обладнання, промислових сонячних електростанцій потрібно забезпечити виконання наступної системи умов:

$$\dot{A}_i + \times_{i\delta} > (\hat{E}_{\delta} + {}^2\hat{a}) * (1 + \hat{E}_{\zeta\delta}), \quad (3)$$

$$\times_{i\delta} > 0$$

де A_m – розмір амортизаційних відрахувань;

$Ч_{пр}$ - розмір чистого прибутку;

$K_p, I_{нв}$ – щорічна (щоквартальна, щомісячна) відповідна сплата «тіла» по кредиту та розміру дивідендів;

$K_{зах}$ – коефіцієнт захисту.

Також зацікавленість іноземних інвесторів в інвестуванні підприємств промисловості та створенні виробничого процесу на території країни можна виразити наступною залежністю (витрати на обслуговування обладнання, оренду приміщень, страхування та інші не виробничі витрати будемо вважати однаковими як в Україні, так і на території закордонного підприємства):

$$\frac{\hat{O}_{\text{П}} \cdot \zeta_{\text{ае}}}{[\hat{O}_{\text{П}} \cdot \hat{O}_{\text{еб}} + \frac{\text{а}}{100} * \hat{I}_{\zeta} + \frac{\text{b}}{100} * \hat{O}_{\text{а}}] * (1 + \frac{\text{с}}{100})} > 1, \quad (4)$$

де ФОП_{зак} - фонд оплати праці, необхідний для виготовлення продукції закордоном;

ФОП_{укр} – фонд оплати праці, необхідний для виготовлення продукції на території України;

а - відсоток матеріалів, що залишається в розпорядженні підприємства (відповідно до укладених договорів);

M_з - обсяг матеріальних витрат;

b – додатковий відсоток розміру витрат, пов'язаних з транспортуванням, страхуванням сировини, матеріалів та кінцевої продукції, проходженням необхідних митних процедур;

T_в – обсяг транспортних, страхових, митних витрат;

с – резервний відсоток захисту капіталу іноземного інвестора в умовах політичної та економічної нестабільності.

Доки нерівність, зазначена у формулі (4), буде виконуватися, доти промислові підприємства регіону та країни взагалі зможуть ефективно функціонувати у порівнянні з аналогічними іноземними об'єктами, збільшуючи вірогідність залучення інвестиційних ресурсів у розвиток виробництва.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Результати проведених досліджень свідчать, що розроблення органами державної влади й місцевого самоврядування узгодженого механізму стимулювання вітчизняного бізнесу в межах реалізації національної концепції «зеленої» економіки дозволить не лише оптимізувати собівартість виготовленої продукції, а й знизити ризики для навколишнього середовища і посилити рівень економічної безпеки країни та регіону зокрема. Зменшення вартості промислових сонячних електростанцій для задоволення власних внутрішньовиробничих потреб в середньому на 10% дозволить зменшити термін їх окупності до 5 років, тим самим створивши додаткові стимули для іноземного інвестора.

ЛІТЕРАТУРА

1. Андрушків І. П. Інвестування регіональної економіки та його ефективність в Україні: монографія / І. П. Андрушків, О. Д. Вовчак, Н. М. Руцишин. – Л.: ЛКА, 2010. – 192 с.
2. Бланк І. А. Основи інвестиційного менеджмента: в 2 т. / І. А. Бланк. – К.: Ельга: SMART BOOK, 2013. – Т. 1. – 672 с.
3. Гуткевич С. О. Інвестування: теорія і практика : навч. посіб. / С. О. Гуткевич. – 2-ге вид., допов. – Полтава : АСМІ, 2011. – 260 с.
4. Кушнір С. О. Інвестиційна привабливість агропромислового комплексу України: сучасний стан та перспективи / С. О. Кушнір, Л. М. Рудь // Збірник наукових праць «Проблеми системного підходу в економіці». – 2017. – № 1 (57). – С. 42-46.
5. Майорова Т. Підвищення ролі банківського інвестиційного кредиту в інноваційному розвитку економіки України / Т. Майорова, С. Урванцева // Вісник Національного банку України. – 2014. - № 3. – С. 30-35.
6. Макаренко С. М. Оцінка інвестиційної привабливості промислових підприємств Херсонської області / С. М. Макаренко, І. Р. Стоянова, В. В. Коптяєва // Електронний науково-практичний журнал «Інфраструктура ринку». - Випуск 26. – 2018. С. 194-200
7. Макаренко С. М. Підвищення конкурентоспроможності підприємств шляхом оптимізації ресурсоспоживання (на прикладі легкої промисловості): дис. ... канд. екон. наук: 08.00.04 / С. М. Макаренко; Херсонський національний технічний університет – Херсон, 2010. – 214 с.
8. Митний кодекс України: Кодекс Законів України від 13 березня 2012 року № 4495-VI. Верховна Рада України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17/print>.
9. Олійник Н.М. Оцінка інвестиційної складової економічної безпеки Херсонського регіону з метою залучення міжнародних проектів / Н. М. Олійник, Л. О. Корчевська, С. М. Макаренко // Вісник Хмельницького національного університету: Економічні науки – Хмельницький. - № 1 (244). - 2017. - С. 130-134.
10. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

11. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Митного кодексу України: Закон України від 13 березня 2012 року № 4496-VI. *Верховна Рада України*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4496-17/print>.

12. Про індустриальні парки: Закон України від 21 червня 2012 року № 5018-VI. Верховна Рада України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5018-17/print>.

13. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19 березня 1996 року № 93/96-ВР. Верховна Рада України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80/print>.

14. Шарапа І. В. Якість життя населення як індикатор соціально-економічного розвитку регіону / І. В. Шарапа, С. М. Макаренко, Н. М. Олійник // Таврійський науковий вісник: Науковий журнал. Херсон, 2011. № 77. - С. 345-348.

REFERENCES

1. Andrushkiv, I. P., Vovchak, O. D. & Rushchyshyn, N. M. (2010). Investuvannia rehionalnoi ekonomiky ta yoho efektyvnist v Ukraini: monohrafiia [Investment into regional economy and its effectiveness in Ukraine]. L.: LKA [in Ukrainian].

2. Blank, Y. A. (2013). Osnovy ynvestytsyonnoho menedzhmenta [Investment Management Basics]. K.: SMART BOOK, vol. 1 [in Ukrainian].

3. Hutkevych, S. O. (2011). Investuvannia: teoriia i praktyka: navch. posib. [Investing: theory and practice]. – Poltava: ASMI [in Ukrainian].

4. Kushnir, S. O. & Rud, L. M. (2017). Investytsiina pryvablyvist ahropromyslovoho kompleksu Ukrainy: suchasnyi stan ta perspektyvy [Investment attractiveness of the agroindustrial complex Ukraine: current state and prospects]. Zbirnyk naukovykh prats «Problemy systemnoho pidkhodu v ekonomitsi». – 2017. vol 1, no 57, pp. 42-46 [in Ukraine].

5. Maiorova, T. & Urvantseva, S. (2014). Pidvyshchennia roli bankivskoho investytsiinoho kredytu v innovatsiinomu rozvytku ekonomiky Ukrainy [Enhancement of the role of the banking investment credit in the innovation development of Ukraine's economy]. Visnyk Natsionalnoho banku Ukrainy. – vol. 3. pp. 30-35 [in Ukraine].

6. Makarenko, S. M., Stoianova, I. R. & Koptiaieva, V. V. (2018). Otsinka investytsiinoi pryvablyvosti promyslovykh pidpriemstv Khersonskoi oblasti [Evaluation of investment attractiveness of industrial enterprises of the Kherson region]. Elektronnyi naukovo-praktychnyi zhurnal «Infrastruktura rynku». - vol 26. pp. 194-200 [in Ukrainian].

7. Makarenko, S. M. (2010). Pidvyshchennia konkurentospromozhnosti pidpriemstv shliakhom optymizatsii resursospozhyvannia (na prykladi lehkoï promyslovosti) [The improvement of competitiveness of the enterprises by means of optimization of resource consuming (by way of example of light industry)]: dys. ... kand. ekon. nauk: 08.00.04; Khersonskiy natsionalnyi tekhnichnyi universytet – Kherson [in Ukrainian].

8. Mytnyi kodeks Ukrainy [Customs Code of Ukraine] (2012): Kodeks Zakoniv Ukrainy vid 13 bereznia 2012 roku № 4495-VI. Verkhovna Rada Ukrainy. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17/print>.

9. Oliinyk, N. M., Korchevska, L. O. & Makarenko, S. M. (2017). Otsinka investytsiinoi skladovoi ekonomichnoi bezpeky Khersonskoho rehionu z metoiu zaluchennia mizhnarodnykh proektiv [Evaluation of investment component of the economic security of Kherson region to attract international projects]. Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu: Ekonomichni nauky – Khmelnytskyi. vol 1, no 244. pp. 130-134 [in Ukraine].

10. Official site of the State Statistics Service of Ukraine [Electronic resource]. – Retrieved from: <http://www.ukrstat.gov.ua> [in Ukraine].

11. Pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy u zviazku z pryiniattiam Mytnoho kodeksu Ukrainy [On Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine in connection with the adoption of the Customs Code of Ukraine] (2012): Zakon Ukrainy vid 13 bereznia 2012 roku № 4496-VI. Verkhovna Rada Ukrainy. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4496-17/print> [in Ukraine].

12. Pro industrialni parky [On industrial parks] (2012): Zakon Ukrainy vid 21 chervnia 2012 roku № 5018-VI. Verkhovna Rada Ukrainy. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5018-17/print> [in Ukraine].

13. Pro rezhym inozemnoho investuvannia [On the regime of foreign investment]: Zakon Ukrainy vid 19 bereznia 1996 roku № 93/96-VR. Verkhovna Rada Ukrainy. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80/print> [in Ukraine].

14. Sharapa, I. V., Makarenko, S. M., & Oliinyk, N. M. (2011). Yakist zhyttia naselennia yak indykator sotsialno-ekonomichnoho rozvytku rehionu [Quality of life of the population as an indicator of socio-economic development of the region]. *Tavriiskyi naukovi visnyk: Naukovi zhurnal. Kherson*. vol. 77. pp. 345-348 [in Ukraine].